

Щербина Мадіна Баталівна

викладач кафедри англійської філології,

Київський національний лінгвістичний університет

ORCID 0000-0002-5674-7299

madina70@ukr.net

ПІДСИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті досліджується проблема диференційованого формування англomовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів. Зокрема представлено підсистему вправ за трьома моделями: вправи для навчання англomовного діалогу методом рецептивно-когнітивної диференціації навчання; вправи для навчання англomовного діалогу методом репродуктивно-когнітивної диференціації навчання; вправи для навчання англomовного діалогу методом емоційно-мотиваційної диференціації навчання. У контексті реалізації трьох моделей, формування навичок і умінь в англomовному діалогічному мовленні охоплює такі етапи: об'єднання реплік у діалогічні єдності (з попереднім або наступним слуханням діалогу зразка), укладання мінідіалогу, укладання власного діалогу певного функціонального типу. У межах кожного етапу подано приклад вправи для формування навичок та/або умінь в англomовному діалогічному мовленні; виокремлено її мету, вид і тип; до кожної вправи додаю приклад інструкції викладача. Зосереджено увагу, зокрема, на етапах реалізації диференційованого навчання за трьома типами. Так, рецептивно-когнітивна диференціація реалізується на етапі об'єднання реплік у діалогічні єдності з попереднім та/або наступним слуханням діалогу-зразка; репродуктивно-когнітивна диференціація – на етапі укладання власного мінідіалогу; емоційно-мотиваційна диференціація – на етапі укладання власного діалогу певного функціонального типу. Розроблено навчальні засоби реалізації диференційованого навчання англomовного діалогу для різних типологічних підгруп студентів: два варіанти навчального коміксу (за домінуючим типом мислення студентів) як засоби реалізації репродуктивно-когнітивної диференціації; запропоновано комунікативні ситуації двох типів (за домінуючими пізнавальними мотивами студентів) для реалізації емоційно-мотиваційної диференціації навчання. Наведено приклади навчального опертя.

Ключові слова: діалогічне мовлення; диференційоване навчання; підсистема вправ; засоби навчання; навчальні опертя; навчальний комікс.

Щербина Мадіна Баталівна,

преподаватель кафедры английской филологии,

Киевский национальный лингвистический

университет

ORCID 0000-0002-5674-7299

madina70@ukr.net

В статье исследуется проблема дифференцированного формирования англоязычной компетентности в диалогической речи будущих учителей. В частности, представлена подсистема упражнений по трем моделям: упражнения для обучения англоязычного диалога методом рецептивно-когнитивной дифференциации обучения; упражнения для обучения англоязычного диалога методом репродуктивно-когнитивной дифференциации обучения; упражнения для обучения англоязычного диалога методом эмоционально-мотивационной дифференциации обучения. В контексте реализации трех моделей, формирование навыков и умений в англоязычной диалогической речи охватывает следующие этапы: объединение реплик в диалогические единства (с предварительным или последующим слушанием диалога образца), составление мини-диалога, составление собственного диалога определенного функционального типа. В рамках каждого этапа приведен пример упражнения для формирования навыков и / или умений в англоязычной диалогической речи; выделены ее цель, вид и тип; к каждому упражнению прилагается пример инструкции преподавателя. Сосредоточено внимание в частности на этапах реализации дифференцированного обучения по трем типам. Так, рецептивно-когнитивная дифференциация реализуется на этапе объединения реплик в диалогические единства с предыдущим и / или последующим слушанием диалога-образца; репродуктивно-когнитивная дифференциация – на этапе составления собственного мини-диалога эмоционально-мотивационная дифференциация – на этапе составления собственного диалога определенного функционального типа. Разработаны учебные средства реализации дифференцированного обучения англоязычного диалога для различных типологических подгрупп студентов. В частности, разработаны два варианта учебного комикса (по доминирующему типу мышления студентов) как средства реализации репродуктивно-когнитивной дифференциации; предложено коммуникативные ситуации двух типов (по доминирующему типу познавательных мотивов студентов) для реализации эмоционально-мотивационной дифференциации обучения. Представлены примеры учебных опор.

Ключевые слова: диалогическая речь; дифференцированное обучение; подсистема упражнений; средства обучения; учебные опоры; учебный комикс.

ПІДСИСТЕМА УПРАЖНЕНІЙ
ДЛЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ФОРМУВАННЯ
АНГЛОЯЗЫЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
В ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Shcherbyna Madina Batalivna,

lecturer of the Department of English Philology,

Kyiv National Linguistic University

ORCID 0000-0002-5674-7299

madina70@ukr.net

THE SUBSYSTEM OF EXERCISES FOR DIFFERENTIATED DEVELOPMENT OF PROSPECTIVE TEACHERS' ENGLISH-SPEAKING INTERACTION

In the article, the problem of differentiated development of prospective teachers' English-interaction is investigated. In particular, the subsystem of exercises is presented according to three models: exercises for teaching English dialogue by the method of receptive-cognitive differentiation of learning; exercises for teaching English dialogue by the method of reproductive-cognitive differentiation of learning; exercises for teaching English dialogue by the method of emotional and motivational differentiation of learning. By the three models, the formation of skills and abilities in English dialogic speech includes the following stages: combining cues into dialogic units (with prior or subsequent listening to a sample dialogue), making a mini-dialogue, making the dialogue of a certain functional type. Within each stage, the example of the exercise for the formation of skills and / or abilities in English dialogic speech is given; the purpose of an exercise and its type are singled out; the example of teacher's instruction is attached to each exercise. The focus is in particular on the stages of the implementation of differentiated learning by three types. Thus, receptive-cognitive differentiation is realized at the stage of combining cues into dialogic units with prior and / or subsequent listening to the sample dialogue; reproductive-cognitive differentiation – at the stage of mini-dialogue making; emotional and motivational differentiation – at the stage of making the dialogue of a certain functional type. Teaching aids for the implementation of differentiated teaching of English dialogue for different typological subgroups of students have been developed. In particular, two types of the educational comic strip have been developed (by the dominant type of students' thinking) as a means of implementing reproductive-cognitive differentiation; two types of communicative situations (by the dominant cognitive motives of students) for the implementation of emotional and motivational differentiation of learning are proposed. Examples of educational supports have been introduced.

Keywords: *differentiated instruction; English-speaking interaction; subsystem of exercises; learning cues; learning comic strip.*

Постановка проблеми. Освітній процес у закладах вищої освіти України ґрунтується на принципах студентоорієнтованого навчання, яке в сучасних реаліях можливо реалізувати, зокрема, засобами диференційованого підходу. Диференційованим навчанням вважаємо групування студентів за певним критерієм з метою оволодіння ними певними знаннями, вироблення навичок і умінь засобами, які відповідають особливостям кожної типологічної підгрупи. У контексті цього дослідження актуалізується диференційоване формування англomовної компетентності в діалогічному мовленні. У попередніх дослідженнях (Щербина, 2017, 2018, 2019; Бігич & Щербина, 2017) ми теоретично обґрунтували критерії, види і засоби диференційованого формування англomовної КДМ майбутніх учителів, що склало підґрунтя для створення вправ для диференційованого навчання англomовного діалогу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комплекси системи вправ для навчання іншомовного

ДМ у мовних закладах вищої освіти створювали такі науковці, як Н. Д. Гальскова (1982), Л. В. Гайдукова (2008), І. Т. Коробейнікова (2013), О. В. Ярошенко (2015), І. В. Зайцева (2017) та ін. О. С. Синєкоп (2018) розробила систему вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ фахівців професійно орієнтованого англomовного діалогу.

Однак досі не запропоновано підсистеми вправ для диференційованого формування англomовної КДМ майбутніх учителів, що і стало **метою** цієї статті.

Досліджуючи проблему диференційованого формування англomовної компетентності в діалогічному мовленні (КДМ), ми теоретично обґрунтували рецептивно-когнітивну диференціацію навчання (Щербина, 2018), репродуктивно-когнітивну диференціацію навчання (Щербина, 2019) та емоційно-мотиваційну диференціацію навчання (Щербина, 2017; Бігич & Щербина, 2017). Зокрема, ми дійшли таких висновків:

1) рецептивно-когнітивна диференціація навчання англomовного діалогу реалізується на етапі ознайомлення з діалогом-зразком методом групування студентів за їхнім провідним каналом сприйняття;

2) репродуктивно-когнітивна диференціація навчання англomовного діалогу реалізується під час укладання міні-діалогів засобом навчального коміксу;

3) емоційно-мотиваційна диференціація навчання англomовного діалогу реалізується на етапі укладання власних діалогів певного функціонального типу засобом комунікативної ситуації.

Спираючись на зазначені вище теоретичні результати досліджень проблеми диференційованого навчання англomовного діалогічного мовлення, ми створили підсистему вправ для формування англomовної КДМ у майбутніх учителів за трьома моделями диференційованого навчання англomовного діалогу.

За моделлю 1 реалізується рецептивно-когнітивна диференціація формування в майбутніх учителів англomовної КДМ, яка передбачає диференційоване формування у майбутніх учителів мовленнєвих навичок і вмінь в англomовному діалогічному мовленні за їхнім домінуючим каналом сприйняття.

Етап 1. Аудіювання діалогу-зразка.

Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

Аудіювання діалогу-зразка передбачає введення студентів у комунікативну ситуацію, а також зняття смислових, зокрема лінгвосоціокультурних, труднощів. Викладач застосовує фронтальну бесіду й обговорює зі студентами питання, які не лише налаштовують їх на аудіювання діалогу-зразка, а й концентрують їхню увагу на лексичних одиницях з соціокультурним забарвленням.

Вправа 1.1 – умовно-комунікативна, рецептивно-продуктивна, фронтальна. Вид – відповіді на запитання викладача.

Мета – підготовка студентів до слухання діалогу-зразка.

Інструкція: *Do you ever play video games with your siblings? Have you ever heard about Game of Kings video game? Do you have any siblings or cousins in the States or any other countries? Do you skype them? How often?*

Вправа 1.2 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, фронтальна. Вид – зіставлення лексичних одиниць з їхніми дефініціями.

Мета – зняття лексичних труднощів.

Студенти дають визначення лексичним одиницям з лексичного мінімуму в контексті вивчення певної теми.

Інструкція: *Look at the words from ___ to ___ and match them with their definitions.*

Візуали	Аудіали
<p>Вправа 1.3 А – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – хронологічна розставлення реплік діалогу-зразка. Мета – ознайомлення з друкованим текстом діалогу-зразка перед його слуханням. Інструкція: <i>Look through the printed text of the conversation you are going to hear. Order the lines.</i></p>	<p>Вправа 1.3 Б – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – відповіді на запитання після слухання діалогу-зразка. Мета – надання комунікативної настанови перед прослуховуванням діалогу-зразка. Інструкція: <i>Listen to the conversation and answer the following questions:</i> 1) <i>Who is Rob?</i> 2) <i>How often does Sam keep in touch with Rob?</i> Після слухання діалогу-зразка з метою перевірки розуміння почутого, студенти-аудіали в парах відповідають на запитання.</p>
<p>Вправа 1.4 А. Рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, групова. Вид слухання діалогу-зразка з виокремленням його ініціативних реплік. Мета – слухання діалогу-зразка, перевірка виконаного завдання. Інструкція: <i>Listen to the conversation and check if you have done the previous task correctly. While listening, circle the lines asking for information.</i></p>	<p>Вправа 1.4 Б. Рецептивно-репродуктивна, умовно-комунікативна, групова. Вид – розігрування діалогу-зразка з опертям на друкований текст. Мета – покращити засвоєння діалогу-зразка. Інструкція: <i>Act out the conversation following the text, pay attention to the way the speakers fill the breaks in their speech.</i></p>

Етап 2. Реплікування й об'єднання реплік у діалогічні єдності.

Організаційна форма навчання – домашня робота.

Вправа 1.5 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, індивідуальна. Вид – укладання діалогічних єдностей за заданою викладачем мовленнєвою ситуацією з опертям на попередньо прочитаний текст.

Мета – сформувані навички об'єднувати репліки в діалогічні єдності.

Інструкція: *You and your classmate have recently watched a movie about the Adams family. Your friend asks if you would like to be a member of this family. Answer the question and ask it back. Use some of the suggested expressions to answer and make questions.*

S1: I am curious...Would you like to be a member of The Adams?

Options to start your answer: No way! /It would be great! / Well, I haven't thought about it, but.../ Are you kidding me? /.....

Options to ask a question back: What about you? / Now, you tell me,.../ I wonder to know too,.../ And you?

Вправа 1.6 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, індивідуальна. Вид – укладання діалогічних єдностей за заданою викладачем мовленнєвою ситуацією.

Цілі – формувати мовленнєві навички об'єднувати репліки в діалогічні єдності; набути професійно орієнтованих знань про англomовну літературу і вміння використовувати їх під час навчання англomовного діалогу.

Інструкція: *Student A, you are an English teacher. Ask your students if they know any examples of families among English-speaking heroes. After receiving the answer, ask which family he / she would like to live in. Student B, you are a student in an English class. Answer your teacher's questions. Think of the families you know among the English-speaking characters. After the exercise, exchange the roles.*

Етап 3. Об'єднання діалогічних єдностей у мінідіалоги. Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

Перед етапом укладання міні-діалогу студенти читають текст про королівську сім'ю Великобританії, доповнюючи її родове дерево.

Вправа 1.7 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, парна. Вид – укладання мінідіалогу з опертям на вербальні й змішані навчальні опори: – функціональна схема діалогу й родове дерево (рис. 1).

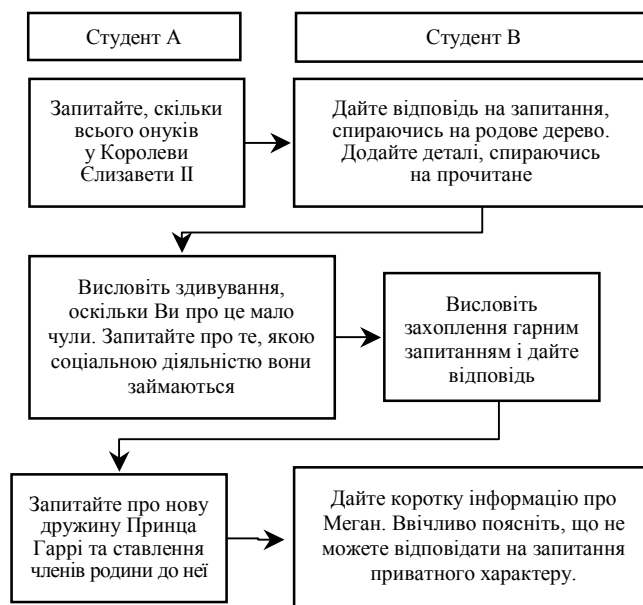

Рис. 1. Вербальна опора для укладання мінідіалогу

Мета – формувати вміння укладати мінідіалог-розпитування, уникати недоречних запитань.

Інструкція: *Student A, You are a tourist on an excursion to Buckingham Palace. You are interested in the details about the members of the royal family, which are depicted on the family tree. Feel free to ask questions about their privacy.*

Student B, you are a guide to Buckingham Palace. Answer the tourist's questions, avoiding details about the private lives of the royal family members.

Етап 4. Укладання діалогу-розпитування.

Організаційна форма навчання – домашня робота.

Вправа 1.8 – продуктивна, комунікативна, парна. Вид – укладання діалогу-розпитування.

Мета – формувати вміння укладати діалог-розпитування з опертям на природні опори (справжні світлини).

Інструкція: *Student A, you live in the United States. You have invited your friend to celebrate Christmas with your family in the US. You are now showing your family photos to your guest. Tell him / her some details about the people in the photos. Ask your friend to tell you something about their family, showing photos if possible.*

Student B, you're celebrating Christmas with your American friend. You are viewing his / her family photos. Ask him / her for any details about the people in the photos. Say a few words about some members of your family. If you have any photos, show them.

За моделлю 2 реалізується репродуктивно-когнітивна диференціація – формування англомовної КДМ у майбутніх учителів методом їхнього групування, зокрема за домінуюльним типом мислення студентів.

Етап 1. Аудіювання діалогу-зразка.

Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

Вправа 2.1 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, фронтальна. Вид – відповіді на запитання викладача.

Мета – підготовка студентів до слухання діалогу-зразка.

Інструкція: *How often and where do you travel with your families?*

Аналогічно підсистемі вправ для реалізації рецептивно-когнітивної диференціації, етап аудіювання діалогу-зразка передбачає виконання рецептивно-репродуктивних умовно-комунікативних вправ на зняття мовних і мовленнєвих труднощів (за необхідності).

Вправа 2.2 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – відповіді на запитання після аудіювання діалогу-зразка.

Мета – надання комунікативної настанови перед аудіюванням діалогу-зразка.

Інструкція: *Listen to the conversation and answer the questions:*

1) How many children does a man have?

2) What activities are available for the family?

Вправа 2.3 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – заповнення пропусків.

Мета – ознайомитися з мовленнєвими одиницями, уживаними в діалозі-розпитуванні.

Під час перевірки виконання вправи викладач обговорює зі студентами завдання. Увага студентів акцентується на функціональній ролі й значенні цих мовленнєвих одиниць.

Етап 2. Реплікування й об'єднання реплік у діалогічні єдності (ДЄ).

Організаційна форма навчання – домашня робота.

Вправа 2.4 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, індивідуальна. Вид – укладання ДЄ за заданою викладачем мовленнєвою ситуацією.

Мета – формувати навички об'єднувати репліки в ДЄ.

Інструкція: *Student 1, you are a travel manager at a travel agency. Greet your customer and ask what trip they are interested in.*

Student 2, you are going on vacation with your real family. Say who is going to travel with you and ask the manager to offer you something.

Етап 3. Об'єднання ДЄ в мінідіалоги.

Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

За другою моделлю 2 диференційоване формування англомовної КДМ реалізується на етапі укладання студентами мінідіалогу. Перед виконанням вправи на укладання англомовного мінідіалогу-розпитування з опертям на комікс студенти опрацьовують отриманий комікс, передусім ознайомлюються з його формою та змістом, а також виокремлюють вербальні і/або зображальні засоби, які мають додаткове екстра-лінгвальне конотативне значення.

Вправа 2.5 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, парна. Вид – укладання мінідіалогу-розпитування з опертям на навчальний комікс.

Мета – навчитися укладати мінідіалог-розпитування.

Інструкція для студентів з домінуюльним наочно-образним мисленням: *Student 1, imagine you are at the travel agency, you want to book a tour for your family vacation. All your family members enjoy doing different activities. Ask a travel agent to offer you a trip. In order to get more ideas and make your conversation logical, look at the comic strip and make a conversation based on IMAGES in it. Rephrase and extend your replicas so that you can sound polite.*

Student 2, imagine you are a travel agent. Serve your customer, ask them for more details, and make them an offer. To get more ideas and make your conversation logical, look at the comic strip and make a conversation based on IMAGES in it. Rephrase and extend your replicas so that you can sound polite.

Перед виконанням цієї вправи студенти з домінувальним наочно-образним мисленням у парах обговорюють образи, які визначають зміст коміксу і мають екстралінгвальне конотативне значення.

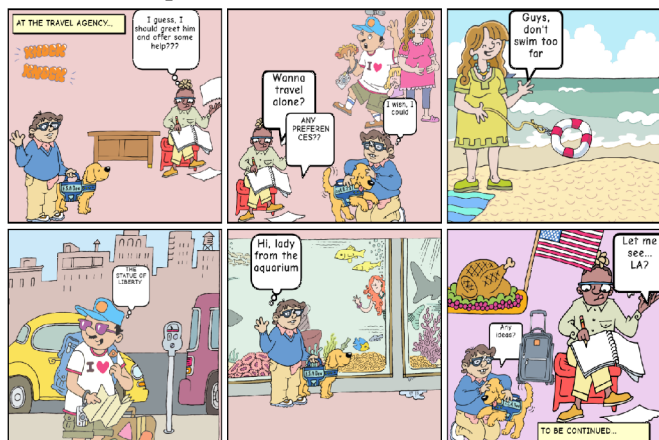

Рис. 2. Навчальний комікс “Booking a family trip” для студентів з домінувальним наочно-образним мисленням (розробила Щербина М. Б.)

На рис. 2 представлено приклад такого коміксу, на якому соціокультурне забарвлення мають зображення індички (основна традиційна страва на День подяки в США), прапора США, позначення I♥ (вираження любові / прихильності в англомовній культурі) тощо.

Інструкція для студентів з домінувальним вербально-логічним мисленням: *Student 1, imagine you are at the travel agency, you want to book a tour for your family vacation. All your family members enjoy doing different activities. Ask a travel agent to offer you a trip. In order to make the conversation, rephrase and develop customer’s lines so that they could match formal communication style.*

Student 2, imagine you are a travel agent. Serve your customer, ask them for more details, and make them an offer. In order to make your own conversation, look at the comic strip and rephrase or complete travel agent’s speech bubbles so that they could match the formal style of communication.

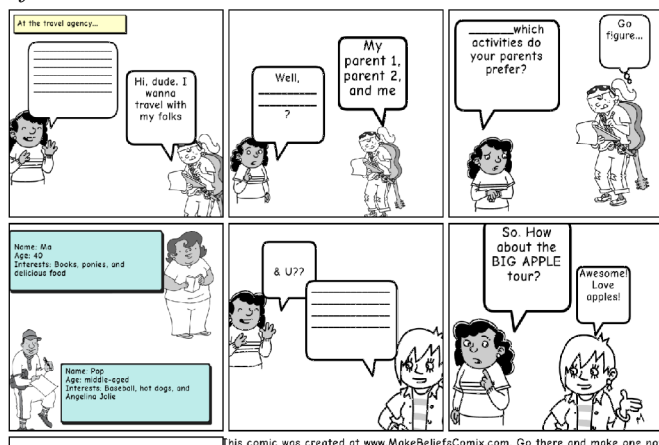

Рис. 3. Навчальний комікс “Booking a family trip” для студентів з домінувальним вербально-логічним мисленням (розробила Щербина М.Б.)

Перед виконанням цієї вправи студенти опрацюють комікс щодо застосування в ньому лексичних одиниць, які мають соціокультурне забарвлення, і трансформують їх у лексичні одиниці, які відповідають формальному стилю спілкування (рис. 3). До таких лексичних одиниць належать: *parent 1/parent 2* (позначення батька чи матері), *wanna* (хочу), *dude* (“чувиха”), *folks* (“предки”), *the Big Apple* (Нью Йорк).

Етап 4. Укладання діалогу-розпитування.

Організаційна форма навчання – домашня робота.

Вправа 2.6 – продуктивна, комунікативна, парна.

Вид – укладання діалогу-розпитування.

Мета – навчитися укладати діалог-розпитування з оперттям на природні опори (справжні фото родичів).

Інструкція: *Student 1 and Student 2, ask each other about your last family holidays. Discuss all the activities your families were doing. Mention which activity each family member liked the best. If it is possible, show your families’ pictures from your family vacation.*

За третьою моделлю реалізується емоційно-мотиваційна диференціація формування в майбутніх учителів англомовної КДМ, яка передбачає диференційоване формування мовленнєвих навичок і умінь в англомовній КДМ за їхніми домінувальними навчальними мотивами з урахуванням особистісних емоційних характеристик.

Етап 1. Аудіювання діалогу-зразка.

Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

Вправа 3.1 – умовно-комунікативна, рецептивно-продуктивна, фронтальна. Вид – відповіді на запитання викладача.

Мета – підготувати студентів до слухання діалогу-зразка.

Інструкція: *What age do you think people should get married? Is it important that parents like your partner?*

Вправа 3.2 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – виконання тесту множинного вибору.

Мета – скерувати увагу студентів з метою кращого сприйняття інформації.

Інструкція: *Listen to the conversation and do multiple-choice test:*

1) *The woman realizes that her brother is getting married ____.*

- a) *next month*
- b) *in a week*
- c) *tomorrow*

2) *According to the conversation, what is his girlfriend like?*

- a) *She's outgoing and friendly.*
- b) *She's a compassionate person.*
- c) *The woman is very honest...*

Вправа 3.3 – умовно-комунікативна, рецептивно-репродуктивна, індивідуальна. Вид – заповнення пропусків.

Мета – ознайомитися з структурою діалого-розпитування, а також мовленнєвими одиницями, уживаними в ньому.

Інструкція: Listen to the conversation again and fill in the gaps with the missed lines.

Етап 2. Реплікування і об'єднання реплік у ДЄ.

Організаційна форма навчання – домашня робота.

Вправа 3.4 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, індивідуальна. Вид – укладання ДЄ за заданою викладачем мовленнєвою ситуацією.

Мета – формувати навички об'єднувати репліки в ДЄ.

Інструкція: Ask your group mate if they are going to ever get married. If yes, ask when. In case of a negative answer, ask why. Exchange your roles.

Етап 3. Об'єднання ДЄ в мінідіалоги.

Організаційна форма навчання – аудиторне заняття.

Вправа 3.5 – рецептивно-продуктивна, умовно-комунікативна, парна. Вид – укладання мінідіалого-розпитування з опертям на вербальну опору (план).

Мета – навчитися укладати мінідіалог-розпитування.

Instruction: Student 1, imagine you are at your friend's hen or bachelor party. Ask your friend about the following:

- 1) *their first meeting*
- 2) *parents' attitude towards their partner*
- 3) *their future place of living*

Student 2, imagine you are going to get married. It's your hen or bachelor party. Answer your friend's question concerning the following:

- 1) *your first meeting*
- 2) *your parents attitude towards your partner*
- 3) *your future place of living*

Етап 4. Укладання діалого-розпитування.

Організаційна форма навчання – домашня робота.

На цьому етапі реалізується диференційоване формування в майбутніх учителів англomовної КДМ за їхніми провідними навчальними мотивами. Нижче наведено два варіанти вправи на укладання власного діалого-розпитування.

Вправа 3.6 А (для зовнішньо мотивованих студентів) – продуктивна, комунікативна, парна. Вид – укладання діалого-розпитування.

Мета – навчитися укладати діалог-розпитування.

Інструкція: Student 1, you are an English speaking teacher. Ask your student for their opinion concerning the importance of marriage in modern English-speaking society, and discuss dating and marriage culture in the English-speaking countries.

Student 2, you are at your English class. Search for information how people build relationships in the English-speaking countries and discuss it with your teacher (Student 1).

Вправа 3.6 Б (для внутрішньо мотивованих студентів) – продуктивна, комунікативна, парна. Вид – укладання діалого-розпитування.

Мета – навчитися укладати діалог-розпитування.

Інструкція: Student 1, you are a time-traveller. You have arrived in Great Britain in the 17th century. Student 2, you live in Great Britain in the 17th century. Ask each other about dating and marriage culture in your epochs. To make up this conversation do research work on this topic first.

Таким чином, розроблені нами підсистеми вправ за трьома моделями диференційованого формування англomовної КДМ у майбутніх учителів передбачають виконання студентами рецептивних, рецептивно-репродуктивних, рецептивно-продуктивних і продуктивних вправ.

Перспективу подальших наукових досліджень вбачаємо в реалізації диференційованого формування у майбутніх учителів англomовної КДМ в умовах кредитно-модульної системи організації освітнього процесу.

ЛІТЕРАТУРА

- Бігич, О. Б., & Щербина, М. Б. (2017). Формування англomовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів: емоційна диференціація. У В. П. Коцур (Гол. ред.), *Тенденції та перспективи розвитку науки й освіти в умовах глобалізації*. Матеріали XXX Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 листопада 2017 р. (Вип. 30, сс. 274-276). Переяслав-Хмельницький: ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”.
- Гайдюкова, Л. В. (2008). *Формування професійно орієнтованої компетенції в діалогічному мовленні у майбутніх учителів англійської мови* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Гальскова, Н. Д. (1982). *Обучение диалогической речи студентов педагогического вуза с учетом их индивидуально-психологических особенностей (немецкий язык)* (Кандидатская дисертація). Московский государственный областной университет, Москва.
- Зайцева, І. В. (2017). *Формування у майбутніх філологів компетентності в англійському діалогічному мовленні на засадах проблемних ситуацій* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Коробейнікова, Т. І. (2013). *Формування англomовної компетентності в діалогічному мовленні майбутніх учителів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.
- Синєкоп, О. С. (2018). Система вправ для диференційованого навчання майбутніх ІТ-фахівців професійно орієнтованого англomовного діалогу. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка*, 2, 43-51.
- Щербина, М. Б. (2017). Мотивувальна диференціація формування компетентності в англійському діалогічному мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та психологія*, 28, 48-55.
- Щербина, М. Б. (2018). Рецептивно-когнітивна диференціація формування компетентності в англійському діалогічному

мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*, 29, 128-134.

- Щербина, М. Б. (2019). Репродуктивно-когнітивна диференціація формування у майбутніх учителів англomовної компетентності в діалогічному мовленні: теоретичне обґрунтування й засоби реалізації. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Педагогіка та психологія*, 30, 139-145.
- Ярошенко, О. В. (2015). *Формування англomовної професійно орієнтованої компетентності в діалогічному мовленні майбутніх викладачів на основі кейс-методу* (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ, Україна.

REFERENCES

- Bigych, O. V., Shcherbyna, M. B. (2017). Formuvannja anglomovnoi' kompetentnosti v dialogichnomu movlenni majbutnih uchyteliv: emocijna dyferencijacija. V V. P. Kocur (Gol. red.), *Tendencii' ta perspektivu rozvytku nauky j osvity v umovah globalizacii'*. Materialy HHH Mizhnarodnoi' naukovo-praktychnoi' internet-konferencii', 28 lystopada 2017 r. (Vyp. 30, ss. 274-276). Perejaslav-Hmel'nyc'kyj: DVNZ "Perejaslav-Hmel'nyc'kyj derzhavnyj pedagogichnyj universytet imeni Grygorija Skovorody".
- Gajdukova, L. V. (2008). *Formuvannja profesijno orijentovanoi' kompetencii' v dialogichnomu movlenni u majbutnih uchyteliv anglijs'koi' movy* (Kandydats'ka dysertacija). Kyi'vs'kij nacional'nyj lingvistychnyj universytet, Kyi'v, Ukraï'na.
- Gal'skova, N. D. (1982). *Obuchenie dialogicheskoi' rechi studentov pedagogicheskogo vuza s uchetom ih individual'no-psihologicheskikh osobennostej (nemeckij jazyk)* (Kandidatskaja dissertacija). Moskovskij gosudarstvennyj oblastnoj universitet, Moskva.
- Zajceva, I. V. (2017). *Formuvannja u majbutnih filologiv kompetentnosti v anglijs'komu dialogichnomu movlenni na zasadah problemnyh*

- sytuacij* (Kandydats'ka dysertacija). Kyi'vs'kij nacional'nyj lingvistychnyj universytet, Kyi'v, Ukraï'na.
- Korobejnikova, T. I. (2013). *Formuvannja anglomovnoi' kompetentnosti v dialogichnomu movlenni majbutnih uchyteliv z vykorystannjam informacijno-komunikacijnyh tehnologij* (Kandydats'ka dysertacija). Kyi'vs'kij nacional'nyj lingvistychnyj universytet, Kyi'v, Ukraï'na.
- Synekop, O. S. (2018). Systema vprav dlja dyferencijovanogo navchannja majbutnih IT-fahivciv profesijno orijentovanogo anglomovnoho dialogu. *Naukovi zapysky Ternopil's'kogo nacional'nogo pedagogichnoho universytetu imeni Volodymyra Gnatjuka. Serija : Pedagogika*, 2, 43-51.
- Shcherbyna, M. B. (2017). Motyvuval'na dyferencijacija formuvannja kompetentnosti v anglijs'komu dialogichnomu movlenni: teoretychne obgruntuvannja j zasoby realizacii'. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo lingvistychnoho universytetu. Serija Pedagogika ta psihologija*, 28, 48-55.
- Shcherbyna, M. B. (2018). Receptyvno-kognityvna dyferencijacija formuvannja kompetentnosti v anglijs'komu dialogichnomu movlenni: teoretychne obgruntuvannja j zasoby realizacii'. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo lingvistychnoho universytetu. Serija: Pedagogika ta psihologija*, 29, 128-134.
- Shcherbyna, M. B. (2019). Reproduktyvno-kognityvna dyferencijacija formuvannja u majbutnih uchyteliv anglomovnoi' kompetentnosti v dialogichnomu movlenni: teoretychne obgruntuvannja j zasoby realizacii'. *Visnyk Kyi'vs'kogo nacional'nogo lingvistychnoho universytetu. Serija: Pedagogika ta psihologija*, 30, 139-145.
- Jaroshenko, O. V. (2015). *Formuvannja anglomovnoi' profesijno orijentovanoi' kompetentnosti v dialogichnomu movlenni majbutnih vykladachiv na osnovi kejs-metodu* (Kandydats'ka dysertacija). Kyi'vs'kij nacional'nyj lingvistychnyj universytet, Kyi'v, Ukraï'na.

Отримано 10.04.2021 р.

